| آزمون نیمسال اول(دی ماه۱۴۰۲) | باسمه تعالی | | تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۱۸ |
|---|---|---|---|
| نام و نام خانوادگی دانش آموز: | مدیریت آموزش و پرورش شهرستان فریدونکنار | نام درس: ادبیات | مدت امتحان: ۷۵دقیقه |
| پایه:دوازدهم رشته:تجربی-ریاضی-انسانی | دبیرستان نمونه دولتی باقرالعلوم(ع) | نام دبیر: جهانبانی | تعداد صفحه:۲ |

| ردیف | نیاز به ماشین حساب: دارد☐ ندارد☐سؤالاتنیاز به پاسخنامه: دارد☐ ندارد☐ | بارم |
|---|---|---|
| ۱ | **بخش نخست: قلمرو زبانی(۷نمره)**<br>**معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.**<br>**الف) برکش ز سر این سپید «معجر»**.....<br>**ب) آن باغ پر از گل های رنگین در «سموم» سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد** .....<br>**پ) پیرمرد از داخل «کازیهٔ» روی میز یک پاکت کهنه را که از جایی برایش رسیده بود، برداشت**.....<br>**ت) گفت از بهر «غرامت» جامه ات بیرون کنم** .....<br>**ث) حیات از عشق می شناس و «ممات» بی عشق می یاب** .....<br>**ج) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست / لیک کس را دید جان «دستور» نیست**..... | ۱/۵ |
| ۲ | **در ترکیب های زیر، غلط املایی را بیابید و شکل درست آن ها را بنویسید.**<br>**الف) دست عنابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و عَلا بردارد** .....<br>**ب) نالهٔ مرغ اسیر این همه بحر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است**.....<br>**پ) تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن زماد کردند** ..... | ۰/۷۵ |
| ۳ | **غلط های املایی موارد داده شده مشخص کرده و شکل درست آنها را بنویسید.**<br>معوا و پناهگاه _ صفوت و برگزیده _ انبصاط و گشاده رویی _ خوان نعمت _ چریق آفتاب _ بی خردان سفله | ۰/۷۵ |
| ۴ | **واژهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.**<br>الف) تا وارهی از دم (ستوران _ سطوران)<br>ب) ما را (فراغتی _فراقتی) است که جمشید جم نداشت. | ۰/۵ |
| ۵ | **در بیت :« تو قلب فسردهٔ زمینی / از درد ورم نموده یک چند» نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید.** | ۰/۵ |
| ۶ | **درستی و نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید.**<br>الف)در بیت« ای مشت زمین بر آسمان شو / بر وی بنواز ضربتی چند» در مصراع اول فعل «شو» اسنادی است.<br>ب) در مصراع « سرِّ من از نالهٔ من دور نیست» فعل " نیست " اسنادی می باشد.<br>پ) در مصراع « گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم» "والی" نقش مفعولی دارد. | ۰/۷۵ |
| ۷ | **در گروه های اسمی زیر، «وابستهٔ وابسته» را پیدا کنید و نوع آن را مشخص کنید.**<br>الف ) قلب آن کویر ب) سه دست لباس ورزشی پ) دوست بسیار مهربان | ۰/۷۵ |
| ۸ | **بیت زیر، چند جمله دارد؟**<br>**روزها گر رفت، گو، رو، باک نیست تو بمان، ای آن که جز تو پاک نیست** | ۰/۵ |
| ۹ | **برای واژهٔ «منسوب» به معنی «نسبت داده شده» یک واژهٔ هم آوا با معنی بنویسید.**<br>**واژه هم آوا** ..... **معنی:** ..... | ۰/۵ |
| ۱۰ | **نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید.**<br>**الف) کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند** .....<br>**ب)برخی عاشق را دیوانه می پندارند** ..... | ۰/۵ |
| | **بخش دوم: قلمرو ادبی(۵نمره)** | |
| ۱۱ | **از بین آثار زیر، به ترتیب یک اثر از «مولوی» و یک اثر از «محمد بهمن بیگی» بیابید.**<br>کویر _ مثل درخت در شب باران _ فیه ما فیه_ روایت سنگرسازان _ بخارای من، ایل من_ از پاریز تا پاریس | ۰/۵ |
| ۱۲ | **با توجه به عبارت زیر، «فرش زمرّدین» بیانگر کدام آرایهٔ ادبی است؟**<br>_ فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد. | ۰/۲۵ |
| ۱۳ | **مفهوم نمادین هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید.**<br>الف) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز. ..... ب) بشنو این نی چون حکایت می کند ..... | ۰/۵ |

www-kanoon-ir

| | | |
|---|---|---|
| ۱۴ | **برای مصراع اول این بیت، کدام گزینه مناسب تر است؟**<br>..... **تا راهرو نباشی کی راهبر شوی**<br>الف) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی ب) ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی<br>ج) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق د) وجه خدا اگر شودت منظر نظر | ۰/۵ |
| ۱۵ | **مصراع دوم بیت زیر را بنویسید.**<br>وین نغمهٔ محبّت بعد از من و تو ماند ..... | ۰/۵ |
| ۱۶ | **با توجه به بیت « هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد»**<br>الف) «ماهی» استعاره از چیست؟ب) دو واژه از بیت را که با هم جناس دارند بنویسید.پ) «روزش دیر شد»کنایه از چیست؟ | ۱/۵ |
| ۱۷ | **مفهوم کنایه های مشخص شده را بنویسید.**<br>الف) عشق هر کسی را به خود راه ندهد.<br>ب) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت | ۰/۵ |
| ۱۸ | **هر یک از قسمت های مشخص شده گروه «الف» کدام گروه «ب» را نشان می دهد؟(در ستون «ب» یک مورد اضافی است.**<br>**الف**<br>۱) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر، جهر دل بند<br>۲) محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست<br>۳) خانه ای کو شد از دست اجانب آباد/ ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است<br>**ب**<br>الف) اسلوب معادله<br>ب) تلمیح<br>پ) ایهام<br>ت) حسن تعلیل | ۰/۷۵ |
| ۱۹ | **بخش سوم: قلمرو فکری(۸نمره)**<br>**اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان برگردانید.**<br>الف) عصارهٔ تاکی به قدرت او شهد فایق شده.<br>ب) در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد.<br>پ) بخروش چو شرزه شیر ارغند<br>ت) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.<br>ث) پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش نَدَرد.<br>ج) مزینان را بر انگارهٔ عشق آباد ساخته اند و هنوز بر همان مُهر و نشان است که بود.<br>ح) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟<br>د) برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند | ۵ |
| ۲۰ | **مفهوم کلّی مصراع دوم بیت زیر را بنویسید.**<br>ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آریّ و به غفلت نخوری | ۰/۵ |
| ۲۱ | **هر یک از مصراع های زیر، به کدام پدیدهٔ اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟**<br>الف) گفت:« دیناری بده پنهان و خود را وارهان»ب) گفت:«جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست» | ۰/۵ |
| ۲۲ | **با توجه به متن زیر، به پرسش های پاسخ دهید.**<br>در آسمان کویر، ناله های گریه آلود آن روح دردمند و تنها را می شنوم. ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعهٔ گمنام و غریبش، در کنار آن مدینهٔ پلید و در قلب آن کویر بی فریاد، سر در حلقوم چاه می برد و می گریست. جه فاجعه ای است در آن لحظه که یک مرد می گرید! ... چه فاجعه ای! ...<br>الف) مقصود نویسنده از ترکیب « آن روح دردمند» کیست؟<br>ب) منظور از ( این شیعهٔ گمنام و غریب» چه کسی است؟<br>پ) مراد از ( مدینهٔ پلید) کجاست؟ | ۰/۷۵ |
| ۲۳ | **هر مفهوم را به عبارت یا بیت مناسب خود وصل کنید.**<br>**عبارت و بیت ها**<br>۱) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد<br>۲) سرِّ من از نالهٔ من دور نیست<br>لیک چشم و گوش را آن نور نیست<br>۳) این مدّعیان در طلبش بی خبرانند<br>کان را که خبر شد خبری باز نیامد<br>**مفهوم**<br>**الف) حواس ظاهر عشق را به خوبی درک نمی کند.**<br>**ب)عاشق راستین راز دار عشق است.**<br>**۳) برتری عشق بر عقل** | ۰/۷۵ |
| ۲۴ | **با توجه به بیت زیر از شعر «دماوندیّه»، منظور از بخش های مشخص شده چیست؟**<br>ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند | ۰/۵ |

www-kanoon-ir

***پیروز باشید***